

והנה דבר ה' אליו לאמר לא יירשף זה (בראשית טו). מאי טעמא, בגין דהוה עבד משפיל.

וכדין אמר, (שם י"ג) הן לי לא נתת זרע והנה בן ביתי וכו'. בגין דהא איהו הוה מסתפל וחקמי בטיורי דלא יוליד. ובשעתא דאתגזר אברהם, אשתלים בכולא באת ה"א, דאתפתח מאת מ' ואת ד' אוף הכי. כדין עאל אברהם באורח דחקמתא, ואתעבר מההוא אורחא אחרא דכוכביא ומזלי.

הא חזי, בשעתא דהוה ביה ערלה, דלא אתגזר, קודשא בריך הוא לא אתגלי ליה אלא במחזה. בגין דעלמא עילאה הוה סתום באת מ', ועלמא תתאה הוה במספנו באת ד'. כיון דעלמא עילאה אתפתח באת ה', ואברהם אעבר ההוא ערלה, ואתעבר עלמא תתאה מההוא ד', כדין כתיב, (שם י"ח) וירא אליו ה', כדין אתגלי כולא, ואתפתח מאי דלא הוה מקדמת דנא כדין.

בהאי גוונא ממש, כל זמנא דצדיקי וחסידים אסגיאו בעלמא, כדין כולא אתגליא ואתפתח. בזמנא דשלמה מלכא בנה בני מקדשא, והווי ישראל כולהו צדיקי וחסידים, שקטי כחמרא על דורדייה, כדין אתפתח כולא, ואתגלי שירתא דא עילא ותתא.

בההיא שעתא כתיב, לססתי ברכבי פרעה דמיתיה רעיתי. מה סוסוותא דרתיכין דפרעה הווי מזוינין בכל זיני קרבא, אוף הכי אנת הוית מתלבשא בכמה זיני קרבא, לאגחא קרבא. ומה סוסוון דפרעה הווי טעונין בכמה מאני זיני קרבין, אבנין, גירין, בלסטראין, קסורין, כולהו טעונין לאגחא קרבא, אוף הכי אנא כן טעיננא כל זיני קרבין, לאגחא

והנה דבר ה' אליו לאמר לא יירשף זה (בראשית טו). מזה הטעם? משום שהיה עבד משפיל. ואז אמר, הן לי לא נתתה זרע והנה בן ביתי כו'. משום שזה הוא היה מסתפל ורואה בנחשים שלא יוליד. ובשעה שנמול אברהם, נשתלם בכל באות ה"א, שנפתחה מן האות מ' והאות ד' אף כן. אז נכנס אברהם בדרך של חכמה, והעבר מאותה דרך אחרת של כוכבים ומזלות.

בא וראה, בשעה שהיתה בו ערלה, שלא נמול, הקדוש ברוך הוא לא התגלה לו אלא במחזה, משום שהעולם העליון היה סתום באות מ', והעולם התחתון היה בעני באות ד'. כיון שהעולם העליון נפתח באות ה', ואברהם העביר אותה הערלה, והעבר העולם התחתון מאותה ד', אז כתוב וירא אליו ה', אז התגלה הכל, ונפתח מה שלא היה אז מקדם לכן.

בגון זה ממש, כל פעם שצדיקים וחסידים מתרבים בעולם, אז הכל מתגלה ונפתח. בזמן ששלמה המלך בנה בית המקדש, והיו ישראל כלם צדיקים וחסידים, שוקטים כיון על שמריו, אז הכל נפתח, ונתגלתה השירה הזו מעלה ומטה.

באותה שעה כתוב (שיר א) לססתי ברכבי פרעה דמיתיה רעיתי. מה הסוסים של מרפבות פרעה היו מזוינים בכל מיני קרב - אף כן את היות מלבשת בכמה מיני קרב, לערף קרב. ומה סוסי פרעה היו טעונים בכמה פלי זין של קרבנות, אבנים, חצים, בליסטראות, פלי הריגה, כלם טעונים לערף קרב - אף כן אני טענתי כן כל מיני קרבנות, לערף